

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. VIII. Gratiarum actionis affectus ex his mysterijs haurie[n]dus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

CAP. VIII.

*De sancto gratitudinis & gratiarum
actionis affectu, qui è mysteriorum
horum consideratione hauriendus.*

GRATITUDO aut reco-
gnitio in eo sita præcipuè, vt
beneficiū acceptum quis co-
gnoscat & magnificet, scilicet ma-
gnitudinem & utilitatem beneficij
recognoscat & ponderet, quodque
id gratis & liberaliter collatum
sit, seque erga benefactorem obliga-
tum agnoscat. Deinde vt beneficium
laudet, & magno cum affectu ubiq;
& coram quibus conueniat tale be-
neficium se recepisse testetur, & be-
nefactorem laudet, & gratias agat.
Tertiò vt beneficium re ipsa pro fa-
cultate compenset. Hunc affectum
ex horum mysteriorū consideratio-
ne elicere oportet, hoc modo, con-
siderare scilicet mysterium hoc (ita
& in ceteris) maximum esse à Deo
nobis collatum beneficium, & sin-
gillatim videre quantum fecerit &
passus

*D. Thom.
2.2. q. 107.
a. 2.*

passus sit Christus Dominus, hoc
 mysterium operans: illius etiam
 utilitates excutere. itaque inueni-
 mus, quodcumque mysterium fo-
 cundissimum & amplissimum est
 beneficium, quod alia innumera
 complectatur. Nam per quodcumque
 vitæ & passionis Christi mysterium
 sumus à peccato, dæmone, morte
 condemnatione, igne sempiterno
 & passionum tyrannide liberati, &
 mul etiam gratia cõfertur, qua Deo
 grati reddamur, & adoptio, qua filii
 Dei constituamur; dantur item vir-
 tutes omnes & dona Spiritus sancti,
 & aduersus tentationes victoria, ac
 que vt viua Christi membra, & om-
 nium eius meritorum ac glorię par-
 ticipes fiamus. Omnia hæc bona &
 commoda ab vnoquoque mysterio
 proueniunt; proinde æquum est, vt
 in omnibus quæ meditamur grati-
 tudinem exhibeamus. Nam quamuis
 certum sit, Redemptorem Christum
 singula mysteria, vt integrum Re-
 demptionis nostræ pretium offerre
 noluisse, sed quidquid fecit & tulit
 iam

*D. Thom.
 quodlib.
 2. q. 1.*

DE ORAT. MENTALI. 141

iam inde à primo cōceptionis instā-
ti, donec in cruce exspiraret, in pre-
tium integrū & perfectum, quo om-
nibus mundi peccatis satisfaceret,
(ac proinde ante Saluatoris mortem
homo nondum erat redemptus, neu
coelum subire poterat) obtulisse; ta-
men certissimum etiam est, vnum-
quodque mysterium, & quodcum-
que eius opus, & pœnam quam in
illo subiit, sufficientissimum ad ho-
minem redimendum, & omnia illi
gratiæ & gloriæ bona comparanda,
pretium fuisse, quod infiniti valoris
& meriti fuerit. Quare si ipsum
Christus, velut plenariam satisfa-
ctionem, offerre voluisset, quali-
cumque eorundem mysteriorum
planè redempti, & coeli ingressum
adepti essemus. At noluit clemen-
tissimus Dominus, verum singula
mysteria, & quidquid ante mortem
fecit & passus est, velut partem
pretij, cum quo coniungens quod
moriendo pertulit, ipsum velut ple-
nariam satisfactionem in redemptio-
nem obtulit, vt ita & redemptio-
copio-

copiosior foret, & mirabilius an-
rem immensum, quo salutem nos-
operabatur demonstraret. Quia
obrem dicimus, in vnoquoque
sterio omnes has nos utilitates,
redemptionis nostræ effectus con-
derare debere, quò pro iisdem gra-
simus: nam vnumquodque mys-
rium ad omnes simul producent
suffecit, & de facto velut pars
eosdem operandos concurrir.

Considerandum insuper, quis
quia hæc mysteria operetur, & hæc
beneficia præstet. Si quis his nobis
neficijs afficeret, qualia sunt vitæ
impendere, & grauissimis se cruci-
tibus & morti offerre, quo ab exercitu
nos morte vindicaret, & iniuria
nobis bona compararet; maximè
illi gratitudinem deberemus, quò
summa hæc sint beneficia; quoniam
verò magis cum Deus per seipsum
sacratissimam humanitatem, quam
sibi coniunxit, tam ingentibus nos
Lib. 8. c. 11. affecit donis. Refert Valerius Maxi-
mus, post confectum à Scipione Ro-
mano proelium, quemdam prædam
distri-

distribuentem, militi generosissimo, quiq̄ue strenuè rem gesserat laminam auri dedisse. miles ergo de doni paruitate exoptulans ante datoris pedes ipsum abijcit, maiora se promeritum ratus. Vocat militem Scipio, & armillas illi argenteas in rei benè gestæ remunerationem offert, dicens: His te armillis donat Imperator. Placuit militi donum, eoq̄ue contentus abijt quasi mercedem consecutus amplissimam, quod à Scipione eam accepisset. Meritò miles censuit, maius esse, aliquantum argenti à magno accipere Principe, quam magni pretij aurū à gregario. nam qui alteri quidquam cōfert, illum se magni fecere ostendit, seque eiusdem meminisse, rationē habere, & amare. Sicut ergo maius quid est, vt quis vir primarius tui recordetur, quam æqualis, propterea exiguum à summo Imperatore profectum munus, maioris fieri solet, quā pretiosum à triuiali. Quam ergo hæc mysteria facienda sunt, quæ præterquam quod immensa sint benefici-

beneficia, immediatè ab æterno & ad h

finitæ maiestatis recipimus De peto

Quanti porrò hæc facienda fi dign

vt ijs grati, prout oportet, ex qua

mus, docebit nos viri cuiusdam gni a

ctissimi gratitudo . Ingens iun- cit, c

Tobias ab angelo Raphaelè, qu hęc c

hominem credebat, beneficium riens

cepit. Cui cum grâtiâ repen- esse,

vellet, quid dixit, quid egit? cum adsta

Tob. 12. tre agens ait, *Pater quam mercede omni*

dabimus ei? aut quid dignum pot- dem?

esse beneficij eius? quasi diceret, horis

ingétia eius in nos beneficia sum- rarum

etiam si daremus quidquid hâ- Deur

mus, parem referre grâtiâ qu- quin

possimus. Cumque in genere bene- glori

cium retulisset, dicens, *Me duxit lebra*

reduxit sanum; statim omnes e- hæc i

dem partes & circumstantias exp- sunt,

suit, *Pecuniam à Gebelo ipse recep- rund*

uxorem ipse me habere fecit, & quæ i

monium ab ea ipse comperscuit, gan- per e

parentibus eius fecit, me ipsum à gilla-

uoratione piscis eripuit, te quoque rum

dere fecit lumen cæli, & bonis om- cand

bus per eum repleti sumus. Quid ad ha-

ad hac poterimus dignum dare? sed
 petote pater mi, vt roges eum, si forte
 dignabitur medietatem de omnibus,
 que allata sunt, sibi assumere. Perma-
 gni adolescens hic hæc beneficia fe-
 cit, dum credit ab homine sui simili
 hæc collata. at vbi conductor se ape-
 riens se dixit Angelum Raphaelem
 esse, de numero illorum, qui Deo
 adstant, tam præclarè de beneficijs
 omnibus sentire cœpit, tanti que ea-
 dem facere, vt solo prostratus tres
 horas iacuerit consternatus, tam
 rarum beneficium obstupescens,
 Deumque laudans & benedicens:
 quin & exurgens à Deo laudando,
 glorificando, eiusque encomijs ce-
 lebrandis non cessabat. Ita scilicet
 hæc mysteria consideranda nobis
 sunt, quo ijs grati simus, singulas eo-
 rundem circumstantias, & singula
 quæ inde nobis euenerunt, & sem-
 per euenient bona, minutim & sin-
 gillatim excutiendo, Deumque eo-
 rum nomine laudando & glorifi-
 cando, nosque illi laudem, & cultû
 perpetuum & quam possumus ma-

G ximum

ximum exhibere debere confite-
do. Præcipuum autem quod ponderandum est, quò grati simus, ipse amor est, à quo profecta sunt. Nam in singulis beneficijs, quò grati sumus, vt sancti tradunt, magis beneficii affectus, quàm opus ipsius beneficiorum effectus ponderandus est, quanto potius in hisce beneficijs quæ ab eterno & infinito amore scenderunt animæ oculos in illum num amoris fontem quò gratias pendamus, conijcere oportet. Hinc sacra Scriptura, dum summam horum mysteriorum ob oculos ponit, scilicet filij Dei in hunc mundum aduentum, eiusque passionem, velut digito caritatem, quæ radix est, è qua illa progerminarunt monstrat. Hinc propheta Isaias, mysticis verbis hæc mirabilia declarasset, quæ Deus ad mundi saluationem esset operaturus, ilico subnectit velut in fontem, è quo descendenda essent, intendens, *Zelus*, id est, ardentissimus & vehementissimus amor *Dominici exercituum faciet habebat,*

D. Thom.

2.2 q. 106

4.3.

Isai c. 9.

37.

Et Ioannes ait, *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret* & alio in loco, *Dilexit nos,* & Apoc. 1. *Lauit nos à peccatis nostris in sanguine suo.* & Apostolus Paulus, *Christus dilexit Ecclesiã, & se ipsum tradidit pro ea.* & ad Romanos, *Commendat autem charitatẽ suam in nobis Deus, quoniam cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est.* Atque huc inuitare nos voluit minus, cum moriens in ligno crucis diuinum ad cor vsque, caput inclinavit. aliud non habebat in corpore membrum, quod liberẽ mouere posset, præter caput; nam pedes manusque clarius confixæ erant, & benedictissimo hoc capite cor nobis designabat, ut videremus, quo potissimum consideratio & affectus animæ dirigenda essent, ad amorem scilicet cordis. Eandem etiam ob causam mortuo sibi latus aperiri voluit, ut per hanc vitæ fenestram ardentissimũ amoris incendium, quod in sacratissimo hoc pectore flagrabat, contemplari ingrederemur,

G 2 eo quæ

148 FRANC. ARIAS CAP. IX
eoque succenderemur, atque ita pro
singulis mysterijs, quæ hinc prodie
rant, & cum ipso ad redemptionem
nostram concurrerant, gratias in
mensas ageremus.

CAP. IX.

*Quam excellens & utilis sit sancti
hic gratitudinis & gratiarum
actionis affectus.*

ERGO dum anima sancti
hunc gratitudinis affectum
beneficium acceptum magis
faciens & ponderans, & cognoscens
quantum Deo eo nomine debeat,
sumque eo nomine laudans & exaltans
seque ad illi par referendum, & cum
ta animi contentione seruiendum
offerens, in oratione exercet; excelsis
lentissimum virtutis actum præstat
qui ad insignem eminentemque Religionis
virtutem spectat, cuiusmodi
Deo debitum cultum, reuerentiam
& obsequium, in recognitionem eius
quod supremum ipse sit principium
& omnis nostri boni auctor, datur
Facit